

ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИЯ ОТЕЦ

ЗА СВЕТОВНИЯ ДЕН НА БЕДНИТЕ

В 33^{та} Неделя от годината
на 19 ноември 2017 година

Да обичаме не на думи, а с дела

1. „Чеда мои, нека любим не с думи или с език, а с дела и истина!“ (1 *Йн* 3-18). Тези думи на апостол Йоан изразяват една заповед, която никои християнин не може да пренебрегне. Сериозността, с която „любимият ученик“ предава чак до наши дни заповедта на Исус, акцентира още повече върху опозицията, която се разкрива между *празните думи*, които често са върху нашите устни и *конкретните действия*, с които всъщност сме призвани да се измерваме. Любовта не признава алиби: този, който приема да обича, както Исус обикна, трябва да превърне Неговия пример в свой; най-вече, когато сме призвани да обичаме бедните. Начинът да обичаме като Божия Син всъщност е добре познат и Йоан ясно го припомня. Той се основава върху два крайгълни камъка: Бог ни обикна първи (виж 1 *Йн* 4, 10-19); и Той обикна, отдавайки се изцяло, включително като отдаде и Своя собствен живот (виж 1 *Йн* 3- 16).

Такава любов не може да остане без отговор. Дори да е дадена едностранно, което ще рече без да се иска нищо в замяна, при това - тя така разпалва сърцето, че всеки се чувства склонен да ѝ отговори, въпреки своите собствени ограничения и грешки. И това е възможно, ако Божията благодат, Неговата милосърдна любов, е приета с отворено сърце, така че да стимулира нашата воля, както и нашите чувства с любовта към Бог и към ближния. По този начин милосърдието, което блика, така да се каже, от сърцето на Пресвета Троица може да успее да задейства нашия живот и да породни състрадание, като сътвори милосърдни дела в полза на братята и сестрите, които са в нужда.

2. „Ето, сиромахът викна и Господ го чу“ (*Пс* 33-7). Винаги Църквата е разбирала значението на този вик. Ние имаме голямо свидетелство още в първите страници на Деяния на Апостолите, където Петър моли да изберат седем мъже, „изпълнени с Дух Свети и с мъдрост“ (6, 3), за да поемат службата за помощ на бедните. Това със сигурност е един от първите знаци, чрез които християнската общност се представи на сцената на света: със служба за най-бедните. Всичко това ѝ беше възможно, защото тя е разбрала, че животът на учениците на Исус трябваше да се изразява в братство и солидарност, такива каквито трябваше да отговарят на основното учение на Учителя, който провъзгласяваше бедните за блажени и наследници на Царството в небесата (виж *Мт* 5-3).

„Продаваха имоти и всичко, каквото имаха и разделяха парите между всички, на всекиго според нуждата“ (*Деян* 2-45). Този израз ясно показва голямата загриженост на първите християни. Евангелистът Лука, свещен автор, който повече от всеки друг запази обширно място за милосърдието, не изпадна в риторика при описанието на практиката за споделяне на първата общност. Напротив, препоръчвайки я, той се стремеше да се обърне към вярващите от всяко поколение, а тогава също се обръща и към нас, за да ни подкрепи в свидетелството и да вдъхнови нашите действия в полза на тези, които са в най-голяма нужда. Същата поука настойчиво ни е дадена от Апостол Яков, който в своето послание използва силни и решителни изрази: „Послушайте, възлюбени мои братя и сестри! Нали

Бог избира бедняците по света да бъдат богати във вярата и наследници на Царството, обещано от Него на онези, които Го обичат? А вие презряхте бедняка. Но нали богатите ви потискат и нали те ви влачат по съдилища? [...] Каква полза, братя мои, ако някой казва, че има вяра, а дела няма? Може ли *само* вярата да го спаси? Ако някой брат или сестра нямат какво да облекат и ежедневно гладуват; а някой от вас им рече: „Вървете си с мир! Гледайте да се стоплите и да се нахраните!“; без да им даде потребното за тялото, каква полза? Така и вярата - ако няма дела, сама по себе си е мъртва“ (2:5-6.14-17).

3. При това има моменти, когато християните не изслушват до края този призив, оставяйки се да се заразят от светския манталитет. Но Светият Дух не пропуска да им напомни да фокусират своя поглед върху същественото. Наистина се появяват мъже и жени, които по различни начини поднасят живота си в служба на бедните. Колко страници от историята са изписани през тези две хиляди години от християните, които съвсем скромно и смирено, но с богато въображение за милосърдни дела, служиха на техните най-бедни братя!

Сред тях се откроява примерът на Франциск от Асизи, който бе последван от много свети мъже и жени през вековете. На него не му стигаше само да ги прегърне и да даде милостиня на прокажените, но той реши да отиде в Губио, за да остане заедно с тях. Самият той видя в тази среща повратна точка на своето обръщане: „Тъй като бях в грях, той ми изглеждаше изключително горчив, като гледах прокажените. А Господ, самият Той ме доведе сред тях и аз върших милосърдни дела с тях. И когато си тръгнах от тях, това, което ми изглеждаше горчиво, се беше променило за мен в сладост на духа и тялото“ (Текст 1-3: FF 110). Това свидетелство показва преобразяващата сила на милосърдната любов и начина на живот на християните.

Нека не мислим за бедните само като за получатели на едно благодеяние на доброволни начала, направено веднъж седмично, или пък като на импровизиран жест на добра воля, за да успокоим своята съвест. Тези опити, които са наистина стойностни и полезни, за да ни направят съпричастни към нуждите на мнозина братя и към неправдите, които са ги породили, би трябвало да доведат до истинска среща с бедните, като им предоставим място за споделяне, което да стане начин на живот. В действителност, молитвата, пътят на ученика и обръщането намират в милосърдната любов, която става споделяне, тест за тяхната евангелска автентичност. И този начин на живот произтича от радостта и ведрината на духа, когато докоснем с ръка *Плътта на Христос*. Ако пожелаем да срещнем наистина Христос, е необходимо да докоснем Неговото Тяло в покритите с рани тела на бедните, в отговор на свещенодействащото общение, получено в Евхаристията. Тялото Христово, разчупено в свещената Литургия, се оставя да бъде преоткрито чрез споделяната милосърдна любов в лицата и в личностите на най-уязвимите братя и сестри. Винаги актуални отекват думите на свети Йоан Златоуст: „Ако искате да почетете Тялото Христово, не Го презирайте, когато е голо; не почитайте Евхаристийния Христос, облечен в копринени одежди, когато извън храма вие пренебрегвате другия Христос, който страда от студ и голота“ (Hom. in Matthaicum, 50.3 : PG 58).

Следователно, ние сме призвани да подадем ръка на бедните, да се срещнем с тях, да ги погледнем в очите, да ги прегърнем, за да им дадем да почувстват топлината на любовта, която разкъсва обръча на самотата. Тяхната подадена ръка към нас също е покана да излезем от нашата сигурност и нашия комфорт и да признаем стойността, която представлява сама по себе си бедността.

4. Нека да не забравяме, че за учениците на Христос бедността е преди всичко едно *призвание да следват бедния Исус*. Това е път след Него и с Него, път, който води към блаженството на Небесното Царство (виж *Мт* 5-3 ; *Лк* 6-20). Бедността означава смирено сърце, което умее да приема своето собствено положение на ограничено и грешно създание, за да преодолее изкушението на всемогъществото, което ни кара да си мислим, че то е безсмъртно. Бедността е състояние на сърцето, което ни пречи да мислим за пари, кариера и лукс като цел в живота и условие за щастие. Именно бедността е тази, която по-скоро създава условия, за да поемаме свободно и доброволно лични и социални отговорности, въпреки ограниченията на всеки, разчитайки върху близостта с Бог и подкрепата на Неговата благодат. Така погледната, бедността е мярка, която позволява да преценим коректното използване на материалните блага и същевременно да живеем не по егоистичен и собственически начин връзките и чувствата (виж Катехизис на Католическата църква, т. 25-45).

Затова нека направим наш примерът на свети Франциск, който е свидетелство за истинска бедност. Именно защото е вперил очи в Христос, той умее да Го разпознае и да Му служи в бедните. Следователно, ако и ние пожелаем да предложим деен принос за промяната на историята, за да насърчим истинското развитие, тогава е необходимо да чуем вика на бедните и да се ангажираме да ги изведем от тяхната изолация. В същото време, аз моля бедните, които живеят в нашите градове и общности, да не губят чувството за евангелска бедност, което носят отпечатано в своя живот.

5. Знаем колко е трудно за съвременния свят да види ясно бедността и нейната същност. При това, бедността всеки ден ни предизвиква чрез хиляди лица, белязани от болка, изолация, злоупотреба, насилие, мъчения и лишаване от свобода, от войни, от незачитане на човешкото достойнство, от невежество и неграмотност, от нужда за спешна помощ и липса на работа, от незаконен трафик и робство, от изгнание и мизерия, от принудителна миграция. Бедността има лице – лицето на експлоатираните за порочни интереси - мъже, жени и деца, стъпкани от покварената логика на властта и парите. Какъв безмилостен и безкраен списък е нужно да изготвим, за да установим лицето на бедността, която е плод на социална неправда, на морална мизерия, на алчността на малцинството и на генерално безразличие!

В наши дни, за съжаление, когато се появява все повече безочливо натрупано богатство в ръцете на малцина привилегирани лица, което често пъти е съпроводено с неравенство и експлоатация, обидни за човешкото достойнство, разширяването на бедността в огромни сектори на обществото в целия свят предизвиква скандал. Изправени пред тази ситуация, не можем да останем безучастни, а още по-малко примирени. На бедността, която потиска инициативния дух на много млади хора и им пречи да си намерят работа, на бедността, която упоява чувството за отговорност, водейки до предпочитане на пълномощия и търсене на протежиране, на бедността, която трови източниците за участие и ограничава пространствата на професионализма, унижавайки така достойнството на този, който работи и произвежда, на всичко това трябва да се отговори с ново виждане за живота и за обществото.

Всички тези бедни, както обичаше да казва папа Павел VI – принадлежат на Църквата по „евангелско право“ (*Реч за откриване на 2^{ма} сесия на Екуменичния Втори Ватикански събор*, 29 септември 1963 г.) и изискват фундаментална опция за тях. Следователно, благословени са ръцете, които се отварят, за да приемат бедните и да им се притекат на помощ: това са ръце, които носят надежда. Благословени са ръцете, които преминават всички барieri на култура, религия и националност, за да изляят маслото на утехата върху раните на

човечеството. Благословени са ръцете, които се отварят, без да искат нищо в замяна, без „ако“, без „но“ и без „може би“: това са ръцете, които правят да слезе над техните братя и сестри Божият Благослов.

6. В края на Юбилея на Милосърдието, аз поисках да поднеса на Църквата *Световен ден на бедните*, та в целия свят християнските общности да стават все повече и да стават по-конкретен знак за милосърдната любов на Христос към бедните и най-нуждаещите се. Към другите Световни дни, установени от моите Предшественици, които сега са традиция в живота на нашите общности, занапред бих искал да се присъедини и този Ден, който носи в себе си едно типично евангелско допълнение, т.е. предпочитанието на Исус към бедните.

Аз каня цялата Църква, както и мъжете и жените с добра воля, да отправят поглед в този ден към всички, които протягат ръце, викайки за помощ и които търсят нашата солидарност. Това са наши братя и сестри, създадени и обичани от единствения Небесен Отец. Този Ден, на първо място, иска да стимулира вярващите да реагират на упадъчната култура на разхищението, като направят своя културата на срещата. В същото време, поканата е отправена към всички, независимо от тяхната религиозна принадлежност, да се отворят за споделяне с бедните във всички форми на солидарност, в конкретен знак на братство. Бог създаде небето и земята за всички, а именно хората, за съжаление, създадоха граници, стени и огради, предавайки първоначалния дар, предназначен за цялото човечество, без никакво изключение.

7. Бих желал християнските общности в седмицата, предхождаща Световния ден на бедните, който тази година ще бъде на 19 ноември, в 33^{та} неделя от Годината, да действат, за да създадат многобройни моменти за среща и приятелство, за солидарност и конкретна помощ. А след това те ще могат да поканят бедните и доброволците да участват заедно в Евхаристията за тази Неделя, така че честването на Тържеството на нашия Господ Исус Христос, Цар на вселената, в следващата Неделя, да се отвори още по-истински. Царуването на Христос наистина се проявява в целия си смисъл именно на Голгота, когато Невинният е прикован върху Кръста, беден, гол, лишен от всичко, възплаващ и разкриващ пълнотата на Божията любов. Неговата пълна отдаденост на Отца, докато изразява Своята цялостна бедност – прави видима силата на тази Любов, която Го възкресява в един нов живот в деня на Пасха.

В тази Неделя, ако в нашия квартал живеят бедни, които търсят закрила и подкрепа, нека се приближим до тях: това ще бъде благоприятен момент да срещнем Бог, Когото ние търсим. Според учението в Писанията (виж Бит 18, 3-5; Евр. 13-2), нека ги посрещнем с отворени обятия като високопоставени гости на нашата трапеза; те могат да ни бъдат учители, които ни помагат да живеем вярата по-последователно. Чрез тяхното доверие и готовност да приемат помощта, те ни показват по един отрезвителен и често пъти радостен начин колко е важно да живеем за същественото и да се предоставим на провидението на Отца.

8. В основата на многобройните инициативи, които могат да се осъществят по време на този Ден, винаги има място и за молитва. Нека не забравяме, че „*Отче наш*“ е молитвата на бедните. Молбата за хляб наистина изразява упованието в Бог за първичните ни потребности в нашия живот. Това, на което Исус ни е научил чрез тази молитва, изразява и обединява вика на този, който страда от несигурността на своето съществуване и липсата на най-необходимото. На учениците, които искат от Исус да ги научи да се молят, Той им отговаря чрез думите на бедните, които се обръщаха към единствения Отец, в когото

всички се признаваха за братя. *Отче наш* е молитва, която се изразява в множествено число: поисканият хляб е „наш“ и това включва споделяне, участие и обща отговорност. В тази молитва всички ние признаваме изискването да се преодолее всяка форма на егоизъм, за да се достигне до радостта за взаимно приемане.

9. Моля събратята епископи, свещеници и дякони – които чрез своето призвание имат мисията да подкрепят бедните, както и хората с посветен живот, асоциациите, движенията и обширния свят на доброволците да действат, та този Световен ден на бедните да се установи като традиция и да бъде конкретен принос към евангелизацията в съвременния свят.

Нека този нов Световен ден да стане силен призив за нашето осъзнаване като вярващи, за да станем по-убедени, че споделянето с бедните ни позволява да разберем Евангелието в неговата най-дълбока истина. Бедните не са проблем. Те са извор, от който трябва да черпим, за да приемем и да живеем същността на Евангелието.

Ватикана, 13 юни 2017 година.

Възпоменание на Свети Антон от Падуа.

Франциск

© Copyright - Libreria Editrice Vaticana